ÅRSRAPPORT

2012

DET BOLIGSOCIALE FÆLLESSEKRETARIAT

Det Boligsociale Fællessekretariat
Saralyst Allé 55
8270 Højbjerg
Tlf. 8734 0002
www.fs-aarhus.dk

Årsrapport 2012

Trykkeri: Chronografisk
Oplag: 900

Fotos: hans VISUELLE VERDEN, Rasmus Brandt Lauridsen, Kvindehuset, Sundhedscafeerne, Projekt Fritidsjob, Helene Bagger og Det Boligsociale Fællessekretariat

Årsrapporten kan rekvireres ved henvendelse til Fællessekretariatet

2012

DET BOLIGSOCIALE FÆLLESSEKRETARIAT | ÅRSRAPPORT

INDHOLD

FORORD JOHN JENSEN

VELKOMMEN TIL BERTIL MAHS

ANALYSE METTE JØRGENSEN

OMRÅDE- OG PROJEKTSTØTTE ALEX VEJBY NIELSEN

KOMMUNIKATION OG NETVÆRK BENEDIKTE ERLYKKE

KVINDEHUSET FORMAND KIRSTEN SAABYE

SUNDHEDSCAFEERNE HELLE DYBDAL JENSEN

RAP AKADEMIET RASMUS BRANDT LAURIDSEN

PROJEKT FRITIDSJOB TINE SØNNICHSEN

BYG OP ANETTE NITSCHKE

BEBOERFORUM FORMAND GUNNI SEIDELIN PETERSEN

FARVEL TIL JENS MØLLER

FORORD

JOHN JENSEN, FORMAND 5. KREDS OG FÆLLESSEKRETARITETS STYREGRUPPE

En af Fællessekretariatets hovedopgaver i 2012 har været at udforme en fælles strategi for byens udsatte boligområder i samarbejde med Aarhus Kommune. Med en fælles strategi vil snitfladerne mellem boligorganisationerne og Aarhus Kommune kunne gøres klarere. Vi kan indgå gensidigt forpligtende aftaler på længere sigt sammen åbne op for, at vi kan vende udviklingen i vores udsatte områder. Arbejdet med den fælles strategi fortsætter i 2013, hvor vi i kredsen ser frem til at få landet en ambitiøs strategi til gavn for udviklingen af de udsatte almene, boligområder i Aarhus.

I 2012 har der været fokus på de mange helhedsplaner, der skal fornys og gentænkes. I den forbindelse er vi stolte over, at samspillet mellem Fællessekretariatet og boligorganisationerne medvirker til at løfte de boligsociale indsatser.

Vi sagde farvel til Jens Møller i 2012. Jens var med til at starte sekretariatet i 2007 og har stået i spidsen for det siden. Det har været nogle begivenhedsrige år, hvor vi sammen har nået mange gode resultater. På vegne af kredsen siger jeg tak for det gode samarbejde.

Samtidig er det også velkommen til den nye leder af Fællessekretariatet, Bertil Mahs. Bertil Mahs kommer fra en chefstilling i Socialstyrelsen, hvor han blandt andet har implementeret regeringens politikker på børn- og ungeområdet. Vi tror på, at vi i kredsen har et nyt stærkt kort på hånden i forhold til fremadrettet fokus på udvikling, evaluering og dokumentation af de boligsociale indsatser.

Jeg ser frem til at tage hul på et år med den ny leder af Fællessekretariatet, hvor vi sammen vil udvikle nye boligsociale opgaver, samarbejder og relationer.

VELKOMMEN TIL BERTIL MAHS

CHEF FOR DET BOLIGSOCIALE FÆLLESSEKRETARIAT

Bertil Mahs er i december 2012 tiltrådt som ny chef for Det Boligsociale Fællessekretariat. Bertil kommer fra Socialstyrelsen i Odense, hvor han har været chef for Børn- og Ungeenheden. Her har han de seneste seks år haft ansvar for opbygning af en ny enhed med alt, hvad det indebærer. Samtidig har han haft ansvar for implementering af satspuljer og for implementering af en række af regeringens politiske initiativer på børn- og ungeområdet.

Efter blot to-tre uger som chef for Fællessekretariatet har Bertil lagt nogle af sine visioner for den boligsociale indsats i Aarhus på bordet. Han vil blandt andet gerne skabe større opmærksomhed omkring byens boligsociale medarbejdere.

> ”De boligsociale medarbejderes indsats fortjener større bevågenhed. Jeg vil gerne bidrage til mere fokus på den faglige udvikling af det boligsociale felt. Og jeg vil bruge mit netværk til den offentlige sektor, forskning, uddannelsesinstitutioner, foreningsliv på at fremme boligsocial fællesviden og udvikling af boligsociale redskaber. Centralt bliver det også at udvikle dokumentation og facilitere en række helhedsplaner.”

Bertil er 49 år, gift og har to voksne sønner. Han bor i det nordlige Aarhus, hvor han blandt andet bruger fritiden på at spille fodbold og ro kajak.

ANALYSE

METTE JØRGENSEN

Arbejdsopgaver i sekretariatet:
Dokumentation, analyse og evaluering

2012 har blandt andet budt på en større **evaluering af udlejningsredskaber** i samarbejde med Aarhus Kommune. På baggrund af evalueringen præsenteres i 2013 en fælles strategi for brugen af udlejningsredskaber i de udsatte boligområder.

Analyseindsatsen i 2012 har desuden - traditionen tro - budt på en **boligsocial årsrapport**, der skitserer situationen i byens almene, og særligt de udsatte, boligområder.
I 2012 har videreudviklingen af BoSocData endvidere været et prioriteret indsatsområde. Fællessekretariatet har i samarbejde med Aarhus Kommune arbejdet med en model til **kategorisering af de mange boligområder** i BoSocData med det formål at skabe et bedre overblik over områdernes udfordringer. Kategoriseringsmodellen forventes færdigudviklet i 2013.

Fokus i 2013

2013 kommer til at stå i evalueringens tegn. Fællessekretariatet vil i det kommende år påbegynde en fælles og systematisk **evaluering af helhedsplansindsatserne** i Aarhus. Formålet er at få et overblik over indsatsernes virkning på en enkel og overskuelig måde, så vi altid har den relevante viden til rådighed både i forhold til dokumentation og til videre kvalificering af indsatserne. Derudover fortsætter udviklingen af BoSocData, og der vil gennem året blive præsenteret kortere analysenyhedsbreve med **interessante nøgletal** fra systemet. Og omkring sommertid udgiver vi den boligsociale årsrapport.

OMRÅDE- OG PROJEKTSTØTTE

ALEX VEJBY NIELSEN

Arbejdsopgaver i sekretariatet:

- Fællessekretariatets støtte til boligorganisationernes arbejde med nye sociale helhedsplaner (Beboerinvolvering. Samarbejdsrelationer og sagsbehandling i Aarhus Kommune. Dialog med Landsbyggefonden.)
- Hjælp til at søge finansiering til boligsociale aktiviteter (fundraising).
- Ad hoc-opgaver i relation til det boligsociale arbejde – også i de almene boligområder, der ikke har en helhedsplan.

I samarbejde med de relevante boligorganisationer har vi i 2012 arbejdet med **prækvalifikationer og helhedsplaner** i Gellerup-Toveshøj, Bispehaven, Rundhøj, Langkærparken, Trigeparken, Herredsvang, Møllevangen-Charlottehøj-Frydenlund og Vorrevangen-Reginehøj-Kalmargade. Nogle er i skrivende stund godkendt i Landsbyggefonden og allerede igangsat. Nogle er ved at blive sagsbehandlet. Og nogle er kun lige igangsat – så arbejdet hermed rækker et godt stykke ind i 2013.

Fundraising

På fundraisingfronten fik vi i foråret 2012 svar på de ansøgninger, vi sidste år – sammen med de relevante boligorganisationer – indsendte til Realdaniapuljen Det gode Boligliv. Seks projekter modtog ved den lejlighed tilsammen knap **2 mio kroner**.

Det var også i foråret, Fællessekretariatet fik bevilliget **900.000 kroner** fra Det Lokale Beskæftigelsesråd til et nyt projekt, Byg Op.

Bestsellerfonden støttede Fritidspatruljen i Gellerup med en Christianiacykel og Kvindehuset med 250.000 kroner. Ansøgninger fra Nøglen i Elstedhøj, Søndervangskolen og det boligsociale arbejde i Kalmargade er afsendt. Her ved årsskiftet har vi endnu ikke fået svar på ansøgningerne.

KOMMUNIKATION OG NETVÆRK

BENEDIKTE ERLYKKE

Arbejdsopgaver i sekretariatet:
Ekstern kommunikation
Planlægning af aktivteter i Aarhus-netværket

Studietur til London

I 2012 blev vores nye hjemmeside taget i brug. Vi mente, at tiden var løbet fra den gamle, og vi ville gerne gøre det mere synligt, hvem vi er, og hvad vi laver. Analysearbejde, område- og projektstøtte, Aarhus-netværket samt vores projekter udgør fire hovedområder og har derfor fået hver sin boks på forsiden. Herudover har vi synliggjort, hvilke boligområder vi er fokuseret på, og under 'Lige nu' kan man følge igangværende opgaver. Siden kan besøges på adressen **www.fs-aarhus.dk**.

Aarhus-netværket er et netværk for byens boligsociale medarbejdere og ansatte i Fællessekretariatet. **Aarhus-netværkets aktiviteter** i 2012 var en studietur til London. Her blev vi meget inspireret af at se, hvordan en boligforening kan gøre socialt arbejde til en integreret del af boligforeningens arbejde. Vi så eksempler på, hvordan målsætninger om involvering af beboerne kan realiseres i praksis. Det var en udbytterig tur - også i forhold til at **opbygge netværk med boligsociale kolleger** i Aarhus.

Der kører tre kollegiale supervisionsgrupper blandt medlemmerne i netværket. Fællessekretariatet har igangsat grupperne, men ellers kører grupperne selv uden indblanden fra sekretariatet.

Fokus i 2013 bliver på kommunikationssiden at få lavet en strategi for, hvordan kommunikation bliver tænkt ind i analysearbejdet fra begyndelsen af den enkelte opgave.

I forhold til Aarhus-netværket er der planer om at sætte turbo på den faglige udvikling, men det er alt sammen på idéplan, så mere om det følger i løbet af året.

KVINDEHUSET

www.khaa.dk

Kirsten Saabye, formand i Kvindehuset

Kvindehuset kan glæde sig over et **støt stigende** antal brugere og frivillige, lige som udbuddet af aktiviteter er forøget. I 2012 er der blandt andet oprettet engelskkursus, som hurtigt måtte deles i tre velbesøgte niveauer. Et tilbud for **kvinder uden skriftsprog** er blevet en succes. Det samme gælder for sprogvennerne, hvor en nydansker sættes sammen med en etnisk dansker for at øge talefærdigheden på det nye sprog. Et pilotprojekt for ældre kvinder over 60 år med støtte fra Aarhus Kommune er blevet til **Kvindehusets Ældreklub**, finansieret af Social- og Integrationsministeriet indtil medio 2014.
Kvindehuset har uddannet 37 bydelsmødre, som er i livlig aktivitet blandt andet i sundhedscaféerne, hvor de fungerer som vejledere og tolke. Med Landsorganisationen for **bydelsmødre** i ryggen har vores bydelsmødre dannet deres egen forening med base i Kvindehuset.

Det løbende arbejde med at finde forankring nåede et stort skridt videre, da Kvindehuset i efteråret opnåede at komme **på kommunens budget**. Hermed er husets aktiviteter sikret fundament og tag over hovedet i tre år. Ledelsens opgave bliver at finde finansiering af aktiviteter og ansatte.

Fokus har i høj grad ligget på at udvikle Kvindehuset til et frivillighus, og det vil også blive det, vi i stadig stigende grad vil fokusere på i det kommende år. Vi ser **frivillighed som en metode** til personlig vækst, og ser metoden bekræftet i det daglige, hvor brugere ofte er endt med at påtage sig ansvar som frivillige. Vi har indført husmøder, hvor frivillige dels kommer med ideer til indhold, dels melder sig som ansvarlige for aktiviteter. På samme måde er det de frivillige, der i høj grad tager ansvar for rengøring af huset.

Det er denne model, Kvindehuset fortsat vil arbejde efter og udbygge, så huset kan blive så selvkørende som muligt med et mangfoldigt udbud af såvel motionstilbud som oplysende og kreative aktiviteter.

SUNDHEDSCAFEERNE

GELLERUP-TOVESHØJ

HERREDSVANG

BISPEHAVEN

VIBY SYD

TRIGE

I november gav Magistrats-afdelingen for Sundhed og Omsorg tilsagn om, at man er interesseret i at videreudvikle og fortsætte Sundheds-cafe-projektet – også efter at den nuværende finansiering udløber. Projektet lægger sig da også i fin forlængelse af kommunens nye sundhedspolitik. Vi ser frem til at konkretisere det fortsatte samarbejde om at mindske uligheden i sundhed i byens udsatte boligområder.

Projektleder Helle Dybdal Jensen og projektmedarbejder Rosita Ahmadian

I **Viby Syd** indgår Sundhedscafeen i Helhedsplanens idé- og udviklingsgruppe, som består af boligsociale og kommunale frontmedarbejdere. Sundhedscafeen har bidraget til, at et pilotprojekt 'Unge og hash i udsatte boligområder' finder sted i Viby Syd – et samarbejde mellem Det Boligsociale Fællessekretariat, Folkesundhed, SSP, HotSpot og Ungdomscentret.

I **Gellerup-Toveshøj** samarbejder Sundhedscafeen med Folkesundhed, Sundhedsenheden og Sundhedshuset. Desuden er vi med i aktiviteter som Zumba og madklub for børn.

I **Bispehaven** besøger en del børn og unge Sundhedscafeen. Der har været samarbejde om aktiviteter til drenge, piger og kvinder. Der afholdes månedlige netværksmøder mellem lokale sundhedsprofessionelle og boligsocialt ansatte.

I **Herredsvang** er der nedsat en sundhedsgruppe med henblik på samarbejde om aktiviteter. Herudover understøtter vi også en livsstils- og netværksgruppe. Et samarbejde med kommunen skal føre til etablering af løberuter og udvikling af en løbegå-kultur i boligområdet. Løberuter er tænkt som en støtte til sammenhængskraften og trygheden i boligområdet.

Trige, som er Sundhedscafeens mindste bydel, arbejder fortsat med udbredelse af kendskab til projektet, fx gennem arrangementer om fællesskab og netværk.

Sundhedscafeen har samarbejdet med Folkesundhed Aarhus om kampagnen **Men's Health Week**. Med Sundhedscafeen som tovholder, planlagde og afholdt lokale aktører 32 aktiviteter for mænd i alle aldre fx sundhedstjek, far-søn-madlavning, fodbold og cykelværksted. Markering af ugen falder godt i tråd med de fem boligområders ønske om at få udviklet flere aktiviteter for mænd.

Indtil videre har publikationen **Sundhed – alle kan levere en brik** synliggjort nogle af de muligheder for synergi, som et samarbejde om sundhed kan afstedkomme i et udsat boligområde med Viby Syd som eksempel.

I 2013 vil fokus være på implementering af sundhedstjek, samarbejde og aktiviteter. Sundhedsuge for mænd ventes gentaget i alle fem områder i 2013.

RAP AKADEMIET

Rasmus Brandt Lauridsen, leder af Rap Akademiet

2012 har været året, hvor det er lykkedes Rap Akademiet at finde frem til en forankrings-model, som skal sikre projektets fremtidige eksistens. Akademiet er fra sommeren 2012 blevet en del af Fritidscenter Gellerup-Toveshøj, Fritidscenter Viborgvej og Østjysk Bolig. Der er derfor mulighed for, at de unge rappere nu kan modtage undervisning og producere musik i både Bispehaven og i Gellerup-Toveshøj.

Rap Akademiets unge har i løbet af året deltaget i mange forskellige **aktiviteter**, herunder Aarhus læser højt-dagen, Sommerstemmer festivalen, Gelleraps, Jalla festivalen og DM-festen i Musikhuset.

Akademiet har desuden udgivet debutalbummet Too Much Trouble med den populære rapgruppe TMT og kompileringen Vol. 2 samt **udarbejdet undervisningsmateriale** til Det Kriminalpræventive Råd og Fjernvarmeskolen i form af sange og tekstmateriale.
Rap Akademiets evalueringsrapport for 2010-12 viste bl.a., at de unges arbejde med rap har givet mange af dem en større **interesse for det danske sprog** samt været medvirkende til, at de unge ikke begår kriminalitet.

I 2013 vil Rap Akademiet indgå som en fast aktivitet under Fritidscenter Gellerup-Toveshøjs kulturskole Get2Play samt Fritidscenter Viborgvejs projekt Kulturmagneten. Der vil fortsat være fokus på den interessebaserede undervisning, og akademiet vil være en del af et bredt aktivitetstilbud, som også omfatter dans, instrument- og sangundervisning samt multimedie-produktion.
2013 bliver også året, hvor opbygningen af Rap Akademiets nye musikstudie og performance-lokale finder sted for de midler, som akademiet modtog fra Realdania - og hvor nye kunstneriske samarbejdsprojekter med blandt andet **Den Jyske Opera**, Images-festivalen og Aarhus Jazz Orchestra vil se dagens lys.

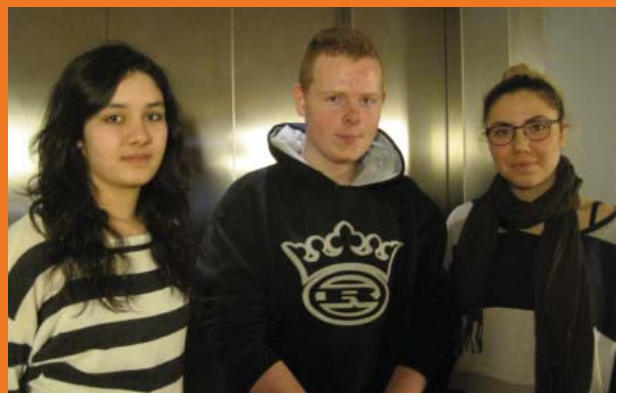

Tre af de femten unge, som har fået fritidsjob i november/december 2012.

PROJEKT FRITIDSJOB

Sadio er ansat som køkkenmedhjælper på Plejecenter Hestehaven i Højbjerg.

Sadio er 17 år, og hun drømmer om at blive sygeplejerske. Derfor betyder det særligt meget for hende at arbejde på plejecentret. Her får hun praktisk erfaring i forhold til sit ønskejob, og hun forbedrer sine muligheder for at blive optaget på sygeplejeskolen.

For Projekt Fritidsjob i Viby Syd er 2012 gået med at vejlede og hjælpe unge mellem 13-20 år med at få et fritidsjob. To år efter projektets start har der været **161 ansættelser**, og 273 unge har gennemført et vejledningsforløb, hvor de har udarbejdet en ansøgning, et CV og samtidig er blevet vejledt i de spilleregler, der er på arbejdsmarkedet.

Ved udgangen af året er der på ganske **få uger skabt 15 fritidsjobs**, en del af dem er inden for ældreplejen.

Inden de unge begynder at søge fritidsjob, bliver det vurderet, om de er jobparate. Det sker ud fra en vurdering af deres faglige, sociale og personlige kompetencer. Det er særligt de to sidstnævnte, der spiller en rolle for om den unge kan magte et fritidsjob.

Erfaring fra projektet har vist os, at det er af stor betydning, at der er en, som hjælper og støtter de unge i forbindelse med jobsøgning og efterfølgende ansættelse. En del af de unge ville ikke have fundet et fritidsjob uden denne støtte - enten på grund af manglende tro på at det er muligt eller på grund af manglende socialt netværk.

I 2013 sættes der fokus på forankring. Dels ved at søge fortsat **finansiering**, når projektperioden udløber ved årets udgang. Dels ved at tænke i **alternative modeller**, så de unge i Viby Syd fortsat kan blive understøttet i at få kendskab til arbejdsmarkedet.

Projekt Fritidsjob er blevet til i et samarbejde mellem Det Boligsociale Fællessekretariat, Søndervangskolen, boligforeningerne Alboa og Århus Omegn samt Fritidscenter Viby.

BYG OP

Anette Nitschke, projektleder

Projekt Byg Op vil udnytte den vækst, der er i de almene, aarhusianske boligområder i form af renoveringer og nybyggeri de kommende år. Byg Op vil være med til at styrke boligområderne ved at sikre, at der bliver oprettet lærepladser og fritidsjob på byggepladserne – gerne til de **unge fra områderne**.

Der er mangel på lærepladser, og målet er, at **det tætte samarbejde** mellem boligforeninger, byggepladser, Aarhus Tech og projekt Byg Op vil være med til at løfte den opgave at få de unge i uddannelse. Fra boligforeningernes side forventer man, at hærværk, chikane og tyveri på og omkring byggepladserne vil blive mindre i takt med, at de unge får større tilknytning til boligområderne og dermed også opnår en ejerskabsrelation.

Arbejdet med Byg Op er begyndt i september 2012 og har derfor ikke nået målbare resultater endnu. Derimod har alle sejl været sat ind for at øge kendskabet til projektet og for at skabe netværk både internt og eksternt. Samarbejdsrammerne er nu på plads. De primært involverede er den enkelte boligforening, de boligsociale medarbejdere i områderne og Aarhus Tech. Der er også etableret et samarbejde med Produktionsskolen og Bakken Bears, hvor sidstnævnte har modtaget midler til at drive et lignende projekt. I 2013 vil disse relationer skabe konkrete pladser – det være sig elevpladser og/eller fritidsjob.

Målet er i 2013 at få skabt **30 fritidsjob og 20 lærepladser**. Flere unge fra udsatte områder har allerede rettet henvendelse til Byg Op, da de via deres netværk har hørt om projektet.

BEBOERFORUM

- mødestedet for afdelingsbestyrelser

I oktober tog 30 afdelings-bestyrelsesmedlemmer på studietur til Esbjerg

I Beboerforums styregruppe sidder:

Gunni Petersen – afdelingsformand i Rosenhøj

Ole Maltesen – Brabrand Boligforening

Jytte Jensen – afdelingsformand i Præstevangen

Benedikte Erlykke – Det Boligsociale Fællessekretariat

Gunni Seidelin Petersen, formand for Beboerforum

Beboerforum er et netværk for alle afdelingsbestyrelsesmedlemmer i de aarhusianske boligorganisationer. Netværkets aktiviteter er først og fremmest fyraftensmøder om aktuelle, **boligsociale emner**. Beboerforum tilstræber at afholde to møder årligt samt en endagstur til et boligområde i Danmark. Afdelingsbestyrelserne er selv med til på skift at afholde arrangementerne i samarbejde med Beboerforums styregruppe.

Beboerforum giver mulighed for:

- **Erfaringsudveksling** på tværs af boligafdelinger
- **Debat** om aktuelle temaer i boligområderne
- Tættere **kontakt** mellem Fællessekretariatet og afdelingsbestyrelserne

I 2012 har vi haft fokus på "Frivillighed i almene boligområder" og "Forebyggelse i stedet for brandslukning". Vi har været på en studietur til Esbjerg for at se, hvordan man andre steder i landet gennemfører boligsociale helhedsplaner. Vi besøgte bydelsprojektet 3i1 i Esbjerg Øst, hvor man netop nu har taget hul på en ny fireårig indsats. En spændende indsats, som er præget af en stærk beboerinddragelse.

I 2013 retter Beboerforum i første omgang sit fokus på de udfordringer, der er i mange boligafdelinger med **misbrug og salg af hash**. Vi planlægger et møde i februar, hvor vi vil få politiet og Aarhus Kommunes Hot Spot Center til at give afdelingsbestyrelserne nogle bud på, hvordan vi bedst angriber problemerne.

FARVEL TIL JENS MØLLER

2012 blev også året, hvor vi sagde farvel til Jens Møller, som har stået i spidsen for Fællessekretariatet siden marts 2007. Jens indledte sit arbejde i sekretariatet med at færdiggøre de aarhusianske boligforeningers ansøgning om en fælles helhedsplan for byens udsatte områder. Og de følgende fem et halvt år har det stået øverst på Jens' dagsorden at få det boligsociale arbejde i Aarhus sat i system og få gjort kommunen og boligforeningerne bevidste om vigtigheden af en koordineret indsats.

I Fællessekretariatet har Jens været en chef, der altid har vist tillid til sine medarbejdere. Han har ikke ladet sig bremse af forhindringer, men har kløet på med optimisme og engagement.

Jens fortsætter nu sin karriere i Alboa. Vi ønsker ham held og lykke med det nye arbejde og ser frem til det fortsatte samarbejde.

Tre spørgsmål til Jens → → →

Hvilken betydning mener du Fællessekretariatet har for boligforeningerne og byens boligsociale arbejde?

Jeg synes, at Fællessekretariatet sørger for, at det boligsociale hele tiden er på dagsordenen i boligorganisationerne, så der løbende arbejdes på at forbedre indsatsen og få mest muligt ud af ressourcerne. Derudover er Fællessekretariatet godt at have som fælles talerør over for medierne og som samlet indgang til boligorganisationerne på det boligsociale område.

Hvilket resultat er du mest glad for at have nået med Fællessekretariatet?

Jeg synes, at vi er kommet langt på flere områder, men analyseområdet med BoSocData, beboerundersøgelser og evalueringer er nogle af de vigtige hegnspæle.

Hvad vil du gerne huskes for?

Som en blandt mange, der har været med til at styrke den boligsociale indsats i Aarhus.

Altaner i Møllevangen

72